

Toplumsallaşma

Toplumsallaşma

1.TANIMI;

Bireyin;

- Toplumdaki değer, norm, ilke ve kuralları;
- ✓ Öğrenmesi,
- ✓ Beceri ve davranış haline getirmesi,
- ✓ İçselleştirmesi, benimsenmesi,
- ✓ Topluma uyum sağlayabilmesi,
- ✓ Toplumsal varlık haline gelmesi,

2. ÖZELLİKLERİ;

- ✓ Toplumsallaşma belirli bir toplum için söz konusudur,
- ✓ Toplumlarda ortak benzerlikler olmakla birlikte her toplumun toplumsallaşması kendine özgüdür,
- ✓ Her birey içinde yaşadığı toplum tarafından toplumsallaştırılır,
- ✓ Toplumsallaşma sürecinde farklılıklar vardır,
- ✓ Her birey kendine özgüdür, toplumsallaşmada farklılıklar gözlenebilir,
- ❖ Kişilikler farklı,
- ❖ Deneyimler farklı,
- ❖ Kalıtım farklı,
- ✓ Kişilik gelişimi o toplumun kültürü ve toplumsallaşma yapısından etkilenir, topluma ve kültüre uyarlanır,
- ✓ Toplumsallaşma sürekli bir öğrenme sürecidir(ÖĞRETME-ÖĞRENME),

Toplumsallaşmanın

3. YARARLARI

Toplumsallaşma;

- Bireyi toplumsal varlık haline getirir,
- Kişiliğın oluşmasına katkı sağlar,
- Rol öğrenilmesini sağlar,
- Bireyler arası rekabetle özelemler oluşturur,
  - İyi anne-baba,
  - İyi çocuk,
  - İyi meslek üyesi,
  - İyi arkadaş,
- Kültürün devamını sağlar, (Aktarılması, Öğretilmesi, Benimsetilmesi),
- O topluma özgülüğü ve toplumun sürekliliğini sağlar,

Toplumsallaşmanın

4.ARAÇLARI;

○ Birincil Gruplar:

- ✓ Aile,
- ✓ Akrabalar,
- ✓ Arkadaşlar,
- ✓ Oyun grupları,
- ✓ Akran grupları,
- ✓ Komşuluk,
- ✓ Dostluk,

○ İkincil Gruplar:

- ✓ Devlet-Kamu Kurum ve Kuruluşları,
- ✓ Özel Kurum ve Kuruluşlar,
- ✓ Okullar,
- ✓ Oda-Sendika-Dernek,
- ✓ Birlik,
- ✓ Banka,

Toplumsallaşmada

5.ETKİLİ YÖNTEMLER;

- ✓ Eğitim,
- ✓ İletişim(Birey-Kitle),
- ✓ İşbirliği,
- ✓ Katılma-Paylaşma,
- ✓ Tartışma,

6.TOPLUMSALLAŞMAYI ETKİLEYEN FAKTÖRLER;

- **Bireysel Özellikler,**
  - ✓ Kalıtım,
  - ✓ Sağlık durumu,
  - ✓ Zekâ düzeyi, mentalite,
- **Fiziksel çevre,**
- **Toplumsal çevre,**
  - ✓ Arkadaş grubu,
  - ✓ Okul,
  - ✓ Grup üyeleri,
  - ✓ Aile,
    - “Uslu dur ! ”,
    - “Teşekkür et ! ”,
    - “Elini öp ! ”,

Toplumsallaşma Türleri

1.BAŞARILI TOPLUMSALLAŞMA;

a.Eğitimle Toplumsallaşma,

- ✓ Okullar,
- ✓ Kitle iletişim araçları,

b.Yaptırımlarla Toplumsallaşma,

b.1.Olumlu (Ödül) yaptırımlar,

- ✓ Tebrik etme,
- ✓ Terfi etme,
- ✓ Alkışlama,

b.2.Olumsuz (Ceza) yaptırımlar,

- ✓ Yasal yaptırımlar- cezalar,
- ✓ Değer ve norm yaptırımları-Kınama,

2.BAŞARISIZ TOPLUMSALLAŞMA;

a.Toplumdaki uyum ve dayanışmayı,

- ✓ Öğrenmemesi,
- ✓ Eksik öğrenmesi,
- ✓ Öğrenmeyi reddetmesi,

(Yere tükürme,çöp

atma,selamlaşmama,gürültü yapma,üstten halı silkeleme vb.),

b.Çevre ve toplum kuralları ile çatışan kalıplar geliştirme,

- ✓ Anarşik davranışlar,
- ✓ Adi suça yönelik davranışlar,

(Orman/köy yakma,halkı

kurşunlama,cinayet,hırsızlık vb.)

Yetişkin Toplumsallaşması

- Yařam boyu sűrer,
- Hızla değişim sonucu ortaya çıkan ilişkiler ve gelişmeler öğrenilir,
- Yeni rollere uyum sağlanır,
- Yeni deneyimler sonucu bireyde deęiřme gözlenir,
  - ✓ Bilgi,
  - ✓ Tutum ve değer,
  - ✓ Davranış,

Değerlendirme Soruları

1. Toplumsallaşmayı tanımlayınız.
2. Kaç tür toplumsallaşma vardır? Adlarını yazınız.
3. Başarılı ve başarısız toplumsallaşmaya beş'er örnek yazınız.
4. Başarılı toplumsallaşma hangi yollarla sağlanır?
5. Yetişkin toplumsallaşmasının özellikleri nelerdir?.

Kaynaklar

- Güney, Salih.,(2000). Davranış Bilimleri, Ankara :Nobel Yayın Dağıtım, 2.bs,
- Curran,Y.,(1977).Introductory Sociology. McGray Hill Book Comp.
- Ozankaya,Ö.,(1984).Toplum Bilime Giriş. S.Yayınları.
- Kağıtçıbaşı, Çiğdem.,(1998). **İnsan ve İnsanlar**, İstanbul:Evrım Basım Yayım Dağıtım, 7. bs.
- Fadem, Barbara.,(1991). **Behavioral Science**, Board Review Series, Williams & Wilkins, USA,
- Şimşek, M. Şerif., Akgemci ,Tahir ., Çelik, Adnan., (2001).**Davranış Bilimlerine Giriş ve Örgütlerde Davranış**, Ankara:Nobel Yayın Dağıtım, 2. bs.
- İşçi, Metin.,(1999).**Davranış Bilimleri**, İstanbul:Der Yayınları, 2. bs.
- Özkalp ,Enver (ed).,(1997). **Davranış Bilimlerine Giriş**, T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları No. 173, Açıköğretim Fakültesi Yayınları No. 75, Eskişehir.

Teşekkürler

